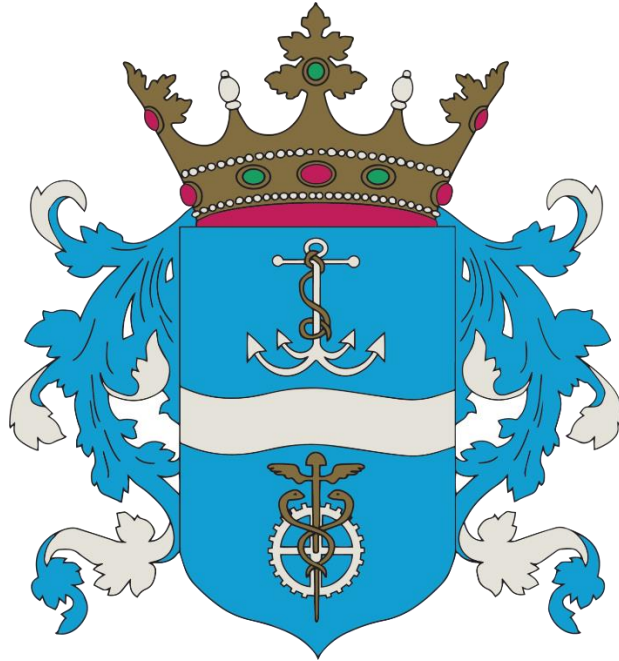

**Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet
Önkormányzatának Ifjúságpolitikai Konceptiója
2026-2030**

Tartalomjegyzék	
Bevezető	3
I. Az ifjúsági koncepció jogszabályi háttere	4
II. Demográfiai adatok	5
Országos adatok.....	5
Kerületi adatok.....	6
III. A korosztályt érintő önkormányzati szolgáltatások	7
Gyermekjóléti alapellátások	7
Család- és Gyermekjóléti Központ.....	7
Óvodai-, Iskolai Szociális Segítők	8
Hársfa Játsszótér	8
Csili Művelődési Központ.....	9
Pesterzsébeti Múzeum	9
IV. Kerületi programok és stratégiák	10
Helyi Esélyegyenlőségi Program.....	10
Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	10
Sportkoncepció	11
Kulturális Koncepció	11
Mentálhigiénés és Drogstratégia.....	12
V. Pályázatok	13
VI. A Pesterzsébeti Gyermekvédelmi Café eredményei	14
VII. A kerületi ifjúságkutatás eredménye	15
VIII. Javaslatok, célok	25

Bevezető

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) elkötelezett, hogy ifjúságbarát környezet megteremtésével és fejlesztésével, ifjúságot támogató szolgáltatások bevezetésével és fenntartásával biztosítsa a fiatalok aktív részvételét a kerület közösségi életében.

Az Önkormányzat intézményhálózatán keresztül, továbbá civil partnerekkel, egyházakkal együttműködve kíván a fiatalokat érintő kérdésekre reagálni, a korosztály jellemző élethelyzetéből fakadó kihívásokra megoldást nyújtani.

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata Ifjúságpolitikai Konceptiójának (a továbbiakban Konceptió) célja, hogy az érintett szervezetekkel együttműködve keretet biztosítson a fiatalok életminőségét javító szolgáltatások megvalósításához, támogató közösségi környezet kialakításához, melyek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a kerület a fiatalok számára hosszú távon is biztonságos, élhető és aktív léletté váljon, ahol szívesen élnek és el tudják képzelni a jövőjüket.

A fentiekkel összhangban az Önkormányzat 2025-ben indította el a Helyi Társadalmi Programsorozatát (HETÁP), amely minden évben egy társadalmilag veszélyeztetett, vagy hátrányos helyzetű csoportot megcélözva biztosít tematikus programokat - konferenciákat, képzéseket - az érintett csoportok, illetve a velük foglalkozó szakemberek számára.

A HETÁP tematikájában a 2025. év a gyermekek és az ifjúság éve volt, a programsorozat keretében két szakmai konferencia került megrendezésre a Csili Művelődési Központban, valamint lezajlott az első Gyermekvédelmi Café, amely a Gyermekvédelmi Kerekasztal újjászervezésének is alapot adott.

A HETÁP célkitűzéseivel összhangban a Konceptió kiemelt, hosszútávú célja, hogy feltárja a fiatalok helyzetét, szükségleteit és lehetőségeit és vonzóvá tegye számukra a kerületi szolgáltatásokat, illetve további fiatalokat érintő minőségi programokat, szolgáltatásokat biztosítson részükre.

A kerületi fiatalok érdeklődési körének, szokásainak felmérése érdekében Önkormányzatunk 2025. évben átfogó ifjúságot érintő kutatást készíttetett, mely megmutatja, hogy a kerületben élő 14-30 év közötti fiatalok mit gondolnak a pesterzsébeti életről, milyen terveik vannak, milyen szolgáltatásokat ismernek és használnak, továbbá milyen szolgáltatások kialakítására volna szükség ahhoz, hogy a kerület a fiatal korosztály számára még vonzóbbá váljon.

Jelen Konceptió bemutatja a korosztályt érintő demográfiai adatokat, a kerületben már működő a fiatalokat is érintő szolgáltatásokat és a kapcsolódó koncepciókat, továbbá a fenti ifjúsági kutatás adataira támaszkodva meghatározza a további fejlesztési irányokat, célkitűzéseket.

I. Az ifjúsági koncepció jogszabályi háttere

- Magyarország Alaptörvénye
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény
- a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény
- a Gyermek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvény

II. Demográfiai adatok

1. táblázat Országos népesség adatok 14-35 év közötti korosztályra vonatkozóan (2024)¹

Korosztály	2025		
	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Összesen</i>
14	49 232	46 490	95 722
15	50 604	48 035	98 639
16	49 948	47 445	97 393
17	51 015	48 556	99 571
18	50 843	47 562	98 405
19	50 275	47 914	98 189
20	51 134	49 114	100 248
21	53 048	50 856	103 904
22	53 815	50 983	104 798
23	54 326	51 473	105 799
24	52 579	49 290	101 869
25	53 381	50 395	103 776
26	55 269	50 811	106 080
27	57 157	53 231	110 388
28	60 022	55 894	115 916
29	61 390	57 108	118 498
30	61 592	57 365	118 957
31	63 710	58 823	122 533
32	49 232	61 026	126 731
33	50 604	60 881	126 021
34	49 948	59 311	123 618
35	51 015	59 501	123 749
Összesen	979 340	1 162 064	2 400 804

A fenti adatokból alapján megállapítható, hogy Magyarország népességének (2024-ben 9 584 627 fő) negyede a 14-35 év közötti korcsoportban helyezkedik el, ezért kiemelt hangsúly kell fordítani azokra az intézkedésekre és kezdeményezésekre, melyek az érintett korosztályt segítheti.

A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) adatai szerint 2024-ben mintegy 41 300 magyar állampolgár hagyta el Magyarországot és kezdett új életet egy másik országban. Az elvándorlás problémája mellett, a településeknek a belső migráció nehézségeivel is meg kell küzdenie.

A fővárosban a belső migráció még inkább jellemző, hiszen az infrastruktúra, a kerületek észrevehető határai miatt nem érzékelhető a lakóhelyváltás, viszont az adott kerület megérzi, ha a fiatal lakosai elvándorolnak, máshol alapítanak családot, létesítenek lakóhelyet. További probléma, ha nem jönnek a kerületbe új vállalkozások, nincsenek új beruházások, vagy a település nem tud olyan szolgáltatásokat üzemeltetni - például szórakozó helyek működtetése - amelyek kifejezetten a fiatal korosztályt célozzák meg.

Önkormányzatunk célja, hogy a fenti problémákat figyelembe véve, azokra reagálva kifejezetten fiataloknak szóló, a kerületet vonzóbbá tevő intézkedéseket vezessen be.

¹ Forrás: www.ksh.hu

Kerületi adatok

Pesterzsébet lakosságát, az országos tendenciához hasonlóan az elöregedés jellemzi. Az általunk vizsgált korcsoport kerületi demográfiai adatait a következő táblázat mutatja be.

2. táblázat Kerületi népesség adatok 14-30 év közötti korosztályra vonatkozóan (2025)²

Korosztály	2025		
	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Összesen</i>
14	275	256	531
15	315	286	601
16	277	242	519
17	292	280	572
18	294	280	574
19	288	293	581
20	262	240	502
21	254	267	521
22	311	279	590
23	265	312	577
24	297	283	580
25	318	292	610
26	254	296	580
27	332	345	677
28	310	377	687
29	361	342	703
30	343	379	722
Összesen	5078	5049	10127

A kerület lakosságszámához mérten az érintett korosztály a teljes lakosság csupán egyharmadát teszi ki, ezért rendkívül fontos, hogy a kerületet érintően ez az arány ne csökkenjen és célzott intézkedések kerüljenek bevezetésre a fiatal lakosság megtartása érdekében.

A jelen ifjúsági stratégián túl a kerület számos olyan koncepcióval rendelkezik, amely közvetlen vagy közvetett módon kapcsolódik a fiatalokat is érintő problémákhoz, élethelyzetekhez. Ilyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program, a Pesterzsébeti Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, a Sport Koncepció, a Kulturális Koncepció, valamint a Mentálhigiénés és Drog Stratégia.

A fenti stratégiák tartalmazzák a kerületi sport és kulturális lehetőségeket, szociális támogatási formákat, preventív szolgáltatásokat, amelyek ezen korosztály számára is elérhetőek.

² Forrás: www.ksh.hu

III. A korosztályt érintő önkormányzati szolgáltatások

Gyermekjóléti alapellátások

A Pesterzsébet Önkormányzatának Humán Szolgáltatások Intézménye Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységei látják el a prevenciót, az alapellátási feladatokat.

Kerületünkben a Központ az alábbi szakmai alegységekkel működik:

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Prevenció Központ
- Hársfa játszótér
- Gyermek Átmeneti Otthona.

A fenti ellátásokat azok a lakosok vehetik igénybe, akik a XX. kerület közigazgatási területén életvitelszerűen élnek. A Központ feladata a kerületben élő gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával.

A Család-és Gyermekjóléti Központ működését az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a hozzá kapcsolódó rendeletek szabályozzák.

Család-és Gyermekjóléti Központ feladatai:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - utcai és lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
 - kórházi szociális munkát,
 - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát,
 - óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el.

A problémák megoldásában képzett szociális szakemberek, szociális munkások, szociálpedagógusok nyújtanak segítséget az intézményt felkereső lakosoknak.

Szolgáltatások:

- Információnyújtás, tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, szolgáltatás közvetítés
- Családgondozás
- Óvodai és iskolai szociális segítség
- Egyéni, pár-, és családterápiás konzultáció
- Mediáció konfliktushelyzetekben
- Kapcsolattartási ügyelet
- Készenléti szolgálat
- Nevelési tanácsadás, fejlesztőpedagógiai tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás (gyerek és felnőtt)
- Álláskereséssel és munkahelymegtartással kapcsolatos segítségnyújtás
- Adósságkezelési tanácsadás
- Kórházi szociális munka
- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Prevenációs célzatú szabadidős tevékenységek, klubok
- Jogi tanácsadás
- Társadalom Biztosítási ellátások ügyintézésében való segítségnyújtás

Az óvodai-, iskolai szociális segítség

Az óvodai-, iskolai szociális segítők elsődleges feladata az intézményekben a csoportos és közösségi prevenció megvalósítása, figyelembe véve az intézményben ellátott gyermekek sajátosságait, igényeit. A segítők részt vesznek a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében (jelzés segítése, jelzési dilemmák kezelése, tájékoztatás stb.).

A kollégák, az intézményekben rendszeresen jelen vannak a gyermekvédelmi körök, a gyermekvédelmi teamek megbeszélésein, az esetmegbeszéléseken, továbbá részt vesznek az iskolákban, a gyermekvédelmi központban tartott esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, az iskolák területére korlátozódó egyeztető tárgyaláson, valamint a fegyelmi tárgyalásokon és értekezleteken.

A nyári időszakban heti rendszerességgel biztosítanak programokat (Állatkerti és Vadasparki kirándulás, agárdi sárkányhajózás, Medvepark, Lepke kert látogatás stb.) az önkormányzat által biztosított nyári napközis táborban.

Rendszeres feladatként látják el a pótvizsgára szoruló gyerekek korrepetálását is.

A munkatársak az év folyamán rendszeresen részt vesznek a munkájukhoz kapcsolódó konferenciákon, képzéseken, az itt tanultakat a mindennapi munkájukba beépítik, az oktatási nevelési intézményekben tartott prevenció órakon és csoportfoglalkozásokon kamatoztatják.

Hársfa Játsszótér

Célja a panelházakban élő családok kimozdítása, olyan tér biztosításával, ahol a családok ismerkedhetnek egymással, együtt játszhatnak, beszélgethetnek, mely az érintett korosztály számára alkalmas helyszín a szabadidő hasznos eltöltésére.

A játszótér legnépszerűbb foglalkozása a heti többszöri alkalommal megrendezett zenés-mondókás torna, mely a kisebb korosztály számára jelent hasznos kikapcsolódási lehetőséget.

Az elmúlt években növekedett a mosható pelenka és hordozó klubra ellátogatók száma, valamint bővült az Anyakör létszáma is, de működik Baba-Mama klub, diavetítés is. Jól bevált program a nagyobbak által is kedvelt kézműves foglalkozás, a Fejtörő és Rajz klub, valamint a Lego klub. A nagyobb fiúk kedvelt programja a péntek délutánonként megrendezett Foci klub.

A játszószoza fontos szerepet tölt be a játszótér mindennapjaiban, közkedvelt helyszín esős vagy hideg idő esetén is. Pályázati támogatásnak köszönhetően számos fejlesztő-, ügyességi-, és szórakoztató játékkal bővült a játszószoza eszköztára. A játékok nem csak a helyszínen használhatók, hanem kölcsönözhetőek is.

Csili Művelődési Központ

Pesterzsébet kiemelkedő kulturális helyszíne a Csili Művelődési Központ (a továbbiakban: Csili), amely a lakosság teljes egészét kiszolgálja programok, szórakozási és kulturális lehetőségek tekintetében. A Csili több méretű és kialakítású teremmel rendelkezik, így lehetőség nyílik a kisebb mozgásos műhelyektől egészen a nagyszabású koncertek, színházi előadások, konferenciák, kiállítások megszervezésére is. A Csili aktuális és leendő programjai a www.csili.hu weboldalon tekinthetők meg.

A Csili Alsó Állomás olyan különálló helyiség a Csilin belül, ahol akár klubkoncertek, karaoke estek is tarthatók.

Az épület adottságai lehetőséget biztosítanak olyan programok megvalósítására, melyek a fiatalok számára vonzóak lehetnek, legyen az nyári tábor, koncert vagy színház, mozgásos tevékenység.

Pesterzsébeti Múzeum

A Pesterzsébeti Múzeum Budapest legrégebben (1951) alakult kerületi múzeuma, mely 2006-tól három helyszínen működik.

Az intézmény Baross utcai központja helytörténeti, színháztörténeti témakörben tárgyi és dokumentációs anyaggal, valamint archív fotó gyűjteménnyel rendelkezik. A Múzeum épületében található az állandó helytörténeti kiállítás, valamint a Neményi Lili emlékszoza is.

A múzeum képzőművészeti gyűjteményének egy részét a Gaál Imre Galéria őrzi, ahol rendszeresen időszakos képzőművészeti és helytörténeti kiállításokat, irodalmi, zenei esteket lehet megtekinteni, továbbá itt található Tóth Menyhért festőművész állandó kiállítása. A Gaál Imre Galériához tartozik a Pesterzsébeti Múzeum szabadtéri szoborkertje is, ahol Meszlényi János és Medgyessy Ferenc szobrászművészek alkotásai láthatók. 2023 novemberében a galéria emeleti kiállítóterében nyílt meg a Művészet-történelem című állandó kiállítás és múzeumpedagógiai foglalkoztató.

A 2006-ban megnyitott Rátkay-Átlók Galériában tekinthető meg Rátkay Endre, Gaál Imre és Czétényi Vilmos festőművészek állandó kiállítása.

A múzeumok számos színes program mellett a gyermekeket múzeumpedagógiai foglalkozásokkal, a felnőtteket múzeumandragógiai programokkal várják.

IV. Kerületi programok és stratégiák, amelyek kapcsolódnak az ifjúsági korosztályhoz

Helyi Esélyegyenlőségi Program (2024-2028)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban: HEP) intézkedési tervében foglalt feladatok az alábbi öt veszélyeztetett csoport mentén kerültek meghatározásra. Az öt veszélyeztetett csoport a romák és mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, a fogyatékkal élők és az idősek. Az öt csoportból négyben érintett lehet a fiatal korosztály.

A HEP-ben is megállapított települési szintű probléma a lakónépesség folyamatos csökkenése, amelyre megoldásként olyan intézkedések meghozatala szükséges, amelyek a kerületet vonzóvá teszik a fiatal korosztály részére.

Szükséges a megfelelő minőségű egészségügyi, szociális, kulturális, valamint általános szolgáltatások és a közlekedés biztosítása és folyamatos fejlesztése.

A romák és mélyszegénységben élők esetében a HEP előírja az egészségi állapot javítását, a tartós munkanélküliek álláskeresési esélyeinek növelését, a hátrányos helyzet megszüntetését, valamint a lakosság adósságállományának csökkentését, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítását, melyekre a helyi rendeletekben foglalt szolgáltatásokkal és ellátásokkal reagál az Önkormányzat.

A gyermekek esélyegyenlőségénél a prevenció merül fel egyik legfontosabb teendőként, illetve a gyermekvédelmi jelzőrendszer erősítése és ezzel együtt a családon belüli erőszak visszaszorítása. A veszélyeztetett gyermekek esetében különösen fontos a folyamatos orvosi és védőnői kontroll és ellenőrzés.

A nőket érintő problémák különösen a nők munkavállalási esélye, a családon belüli erőszak, illetve a nőket érintő betegségek, kiemelten a szűrővizsgálatokon való részvétel hiánya.

A fogyatékossgal élők esetében szintén kiemelt fejlesztési terület a munkavállalás, de fontos lenne a fizikai és a digitális akadálymentesítés, valamint a helyi szinten működő civil szervezetekkel való együttműködés és ezzel együtt a lakosság érzékenyítése a témában.

A fentiek megvalósítása érdekében számos eszköz és szolgáltatás jelenleg is elérhető már kerületünkben.

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió (2025-2029)

A 2024-ben aktualizált Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió (a továbbiakban: SZTK) jól összefoglalja a kerületben jelenleg működő támogatási formákat és szolgáltatásokat. Az SZTK-ban feltárt hiányosságok sok esetben összeesengenek a HEP Intézkedési tervében foglaltakkal. Az SZTK-ban meghatározottaknak megfelelően bővítésre kerültek a települési támogatásokról szóló 2/2015. (II.7.) számú önkormányzati rendeletben foglalt támogatási formák, melyek közül a beiskolázási támogatás, sporttámogatás, oltási támogatás, szociális tanulmányi támogatás, születési támogatás célzottan az érintett korosztály számára nyújt támogatást. A települési támogatások mellett az Önkormányzat költségvetésének függvényében tanszercsomagot biztosít az általános iskolák alsó tagozatos diákjai részére.

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzatának Sportkonceptiója (2022-2027)

Az Önkormányzat sportfeladatait a gyermek és ifjúsági korosztály vonatkozásában alapvetően a nevelési-oktatási intézmények sportszolgáltatással történő támogatása által, a felnőtt korosztályt illetően elsősorban sportlétesítmények működtetésével, illetve használatba adása

révén látja el. Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a fiatal korosztály számára tartalmas sportlehetőségeket biztosítson.

A Sportkoncepcióban az alábbi rövidtávú célok kerültek megjelölésre, melyeket az elmúlt 3 évben Önkormányzatunk sikeresen meg is valósított.

A meglévő sportparkok fejlesztése, karbantartása folyamatosan zajlik. Kerületünkben jelenleg 14 sportpark működik, ahol egészen kisgyermekkorától megkezdődhet a sportra nevelés és amelyet a látogatók térítésszabaddj-mentesen igénybe tudnak venni.

A diákolimpiai rendszer megszervezése a Polgármesteri Hivatal Közművelődési, Egészségügyi és Szociális Osztályának (a továbbiakban: KESZO) feladata. A KESZO sport referense megbízott sportszakember segítségével tanévekre lebontva szervezi a kerületi diákolimpia és egyéb korosztályos kerületi sportversenyeket. A diákolimpia minden tanévben a Győztesek napja rendezvénnyel zárul, ahol a versenyeken nyertes diákok és a jó tanuló gyermekek is jutalomban részesülnek.

A 2025. évben valósult meg először a Tankerületi Kupa elnevezésű rendezvény, melyen a Budapest XVIII.-XIX., valamint a XX. kerületi diákok mérhetik össze sport teljesítményüket.

Önkormányzatunk önként vállalt feladatként támogatja a nagycsoportos óvodás gyermekek úszás és koresolya oktatását, valamint hozzájárul a kerületi általános iskolás gyermekek úszás és koresolya oktatásának költségeihez.

Önkormányzatunk minden évben hirdet sportpályázatot, valamint kerékpár vásárlásának ösztönzésére szolgáló pályázatot is.

Pesterzsébet neves sportegyesülete az Erzsébeti Spartacus Munkás Testező Kör (a továbbiakban: ESMTK), amely jelenleg 11 szakosztállyal rendelkezik: labdarúgás, birkózás, kajak-kenu, sárkányhajó, kézilabda, asztalitenisz, jégkorong, vízilabda, RG, fitness, úszásműugrás. Szakosztályainak nagy része sorozatosan szállítja a kerület számára a sikereket. Önkormányzatunk nem csak magát az egyesületet támogatja, de azokat a fiatalokat is – sporttámogatás –, akik valamilyen egyesületben sportolnak. A havi tagsági díjhoz való hozzájárulás motiválhatja a nappali tagozatos tanulókat arra, hogy sportoljanak.

Jelenleg a kerület több elismerést adó kitüntetéssel rendelkezik, melyet minden évben az elismerések adományozásáról szóló 23/2025 (IX.26) számú önkormányzati rendeletben foglaltak alapján oszt ki az arra érdemes jelöltek számára. Az elismerésekre bárki felterjeszhető, ilyen kitüntető címek a Pesterzsébet Sportjáért kitüntető cím, az Év Sportolója, az Év Edzője, az Év Sportegyesületi Dolgozója, valamint a Pesterzsébet Sportolója elismerések.

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzatának Kulturális Konceptiója (2022-2027)

Pesterzsébet Önkormányzatának Kulturális Konceptiójában az alábbi alapvető feladatok és célok kerültek megfogalmazásra:

- A közművelődési intézmények működtetése, a differenciált kulturális szükségletek figyelembevételével, önkormányzati közművelődési szintek biztosításával.
- A szakmai szolgáltatás folyamatos fejlesztése.
- A közösségi művelődéshez, a kialakított hagyományok ápolásához méltó, esztétikus környezet biztosítása, ennek lehetőség szerinti folyamatos fejlesztése.

- A nemzeti és nemzetiségi kultúra megismertetése, a kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának támogatása.
- Az iskolarendszeren kívül, önképző, szakképző tanfolyamok, tanulási lehetőségek megteremtése.
- A társadalmi esélyegyenlőtlenség csökkentése.
- A közművelődési feladatokat ellátó intézmények egymás közötti és az önkormányzat felé irányuló kommunikációjának hatékonyabbá tétele.
- A közművelődési feladatok ellátása során a folyamatos együttműködés a civil szervezetekkel, az egyházi szervezetekkel, az egyéni és helyi közösségi kezdeményezésekkel.
- A feladatvállalás anyagi háttérének lehetőség szerinti biztosítása.

A fenti feladatok megvalósításával összefüggésben az Önkormányzat és a kerületi intézmények által számtalan, a kultúra széles területét átfogó program került megszervezésre. Több program a közművelődés helyi szereplőinek összefogásával valósult meg, erősítve ezáltal az intézmények közötti kapcsolatokat. A fenti célok megvalósításában kiemelt szerepet vállalt a Csili Művelődési Központ, valamint a Pesterzsébeti Múzeum, mely intézmények nem csak állandó, hanem időszakos kiállításokkal, irodalmi és zenés előadásokkal is várják az érdeklődőket.

Új szolgáltatás a Helytörténeti szabaduló szoba, amely az Önkormányzat pincéjében kapott helyet. A szabadulósobát 13 éves kor felett vehetik igénybe az érdeklődők, a mintegy 60 percen át tartó foglalkozás mindenki számára ingyenes.

A kerületben működő Szabó Ervin Könyvtár három intézménnyel igyekszik kiszolgálni a lakosság igényeit, emellett a Csili Művelődési Központban is működik nyilvános könyvtár. A könyvtárak minden évben színes programokkal, irodalmi pályázatokkal, író-olvasó találkozókkal várják a lakosságot.

Pesterzsébet Önkormányzata a törvényben előírt kötelezettségen túl segíti a helyi nemzetiségi önkormányzatok működését, pályázatok kiírásával támogatja a helyi nemzetiségek hagyományainak, kultúrájának fennmaradását, ápolását.

Minden év szeptemberében megrendezésre kerülő Nemzetiségek napján önálló műsor keretében mutathatják be a nemzetiségek hagyományait, emellett a rendezvényen lehetőség nyílik az autentikus nemzetiségi ételek kóstolására, illetve az adott nemzetiségre vonatkozó kulturális sajátosságok megismerésére.

Pesterzsébet Önkormányzata a programok szervezésénél kiemelt figyelmet fordít arra, hogy minél több fiatal érjen el. A Duna parti fejlesztéseknek köszönhetően újabb helyszínek állnak rendelkezésre a színvonalas kulturális programok megszervezésére. A nyári időszakban a stégkoncertek biztosítanak szórakozási lehetőséget a lakosoknak, emellett a „Kosuti” biztosít helyszínt további szabadtéri előadásoknak.

Mentálhigiénés és Drog Stratégia 2026-2030

A kerületi Mentálhigiénés és Drog Stratégia elkészítése folyamatban van, a Pesterzsébeti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: KEF20) újjáalakítását követően megkezdődött a kapcsolatfelvétel a Külső-Pesti Tankerületi Központ vezetésével, valamint az iskolákkal és folyamatban van a Stratégia kialakításához szükséges adatgyűjtés is.

2025-ben kezdte meg a munkáját a Szakmai Előkészítő Csoport, amelynek tagjai a KEF20 szakmai munkájában vesznek részt, az éves programterv végrehajtásáért felelnek. A KEF20 programjai kiemelten érintik a fiatalokat, illetve azokat a szakembereket, akik a fiatalokkal foglalkoznak.

V. Pályázatok

Pesterzsébet Önkormányzata számos olyan pályázatot működtet, amelyek segítik a kerületi lakosokat. A pályázatokkal motiválni kívánja a lakosságot a tanulásra, sportolásra. Pályázati formában kerülnek támogatásra a kerületben működő civil szervezetek, valamint a kulturális és iskolai rendezvények is.

A kerületben az alábbi pályázatok működnek:

- Civil pályázat, melynek keretében olyan civil szervezetek pályázhatnak, akik a kerületben fejtik ki tevékenységüket.
- Oktatási és Kulturális pályázat intézmények részére, melynek célja, hogy a Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata fenntartásában lévő nevelési-, oktatási intézmények, kulturális- és közművelődési intézmények, valamint az állami fenntartású pesterzsébeti általános iskolák kiemelkedő színvonalú hagyományos, vagy hagyományteremtő programjait, kulturális rendezvényeit, évfordulós ünnepeit ünnepélyei megrendezését és az intézmény működési feltételeit segítse
- Oktatási és Kulturális Pályázat Egyesületek és magánszemélyek részére, melynek célja Pesterzsébet közigazgatási területén székhellyel rendelkező egyesületek, valamint Pesterzsébet közigazgatási területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező magánszemélyek – amelyek/akik Budapest XX. kerület közigazgatási területén végzik a támogatott tevékenységet – az adott évi kiemelkedő színvonalú hagyományos, vagy hagyományteremtő programjai, kulturális rendezvényeinek támogatása, az egyesület működési feltételeinek javítására
- Sportpályázat, melynek célja a tevékenységüket Pesterzsébeten kifejtő diák- és egyéb sportegyesületek, továbbá Pesterzsébeten lakó, kiemelkedő sporteredményt elérő, egyéni sportolók sporttevékenységének pénzügyi támogatása
- Környezetbarát közlekedési módok népszerűsítését célzó („Kerékpár vásárlás lehetőségének biztosítása”) pályázat, melynek célja, hogy vissza nem térítendő pénzbeli támogatásban részesítse azokat a kerületben élő, nappali tagozaton tanulmányokat folytató fiatalokat, akiknek fontos a környezetbarát közlekedés és érdeklődnek a biztonságos kerékpáros közlekedés iránt.
- A Kulturális és Innovációs Minisztériummal és a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelővel együttműködve kerül kiírásra a BURSA Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat, mely a kerületi kötődésű felsőoktatásban tanulókat kívánja támogatni.

VI. A Pesterzsébeti Gyermekevédelmi Café eredményei

2025. május 29-én került megrendezésre az első Pesterzsébeti Gyermekevédelmi Café, melynek keretében közel negyven kerületi szakember gyűlt össze, hogy a gyermekeket, fiatalokat érintő kérdéseket, problémákat átbeszéljék és elinduljon egy olyan párbeszéd, amely segítheti a jelzőrendszeri tagokat a hatékony együttműködésben és a közös szakmai munkában.

A Café módszer alkalmazásával, „kávéházi” hangulatban, bizonyos témák mellett, kötetlen módon tudnak beszélgetni a résztvevők. A megjelentek több szakterületről - egészségügy, a gyermekevédelem, az oktatás, rendvédelem – érkeztek és a megadott témák köré épülő beszélgetésen aktívan vettek részt.

A tartalmas és inspiráló alkalom eredménye nem csak az lett, hogy a jelzőrendszeri tagok elmondhatták, milyennek látják a kerületi gyermekevédelmet, hanem remek alapot teremtett arra, hogy későbbi szakmai egyeztető fórumok is elinduljanak, mint az októberben

újjászerveződött Gyermekvédelmi Kerekasztal, ahol többek között a cafén elhangzott témák mentén alakul ki egy-egy ülés tematikája.

A májusi Gyermekvédelmi Cafén a szakemberek egyhangúlag azt fogalmazták meg, hogy a kamaszok és a fiatalok számára kevés olyan kerületi program és esemény van, amely alternatívaként merülhetne fel a csellengés helyett. Hiányként fogalmazódott meg az ifjúsági klub vagy a tanoda jellegű szolgáltatás biztosítása.

A szakemberek kiemelt problémának jelölték meg a droghasználatot, mely egyre több családot érint. Szükséges a prevenció erősítése az oktatás- és nevelési intézményekben és ugyanilyen fontos a szülők edukálása is a témában.

A Cafén elhangzottak alapján megállapítható, hogy több szakmai fórum, szakmaközi megbeszélés és esetmegbeszélés megtartására van igény, amelyek elősegítik a jelzőrendszeri tagok közötti kommunikációt, segítik az ismeretek bővítését, a már meglévő tudás frissítését, ezzel egy állandó kapcsolati csatornát biztosítva a tagok számára.

VII. Prioritás a fiatalok körében – Az ifjúságkutatás eredményei

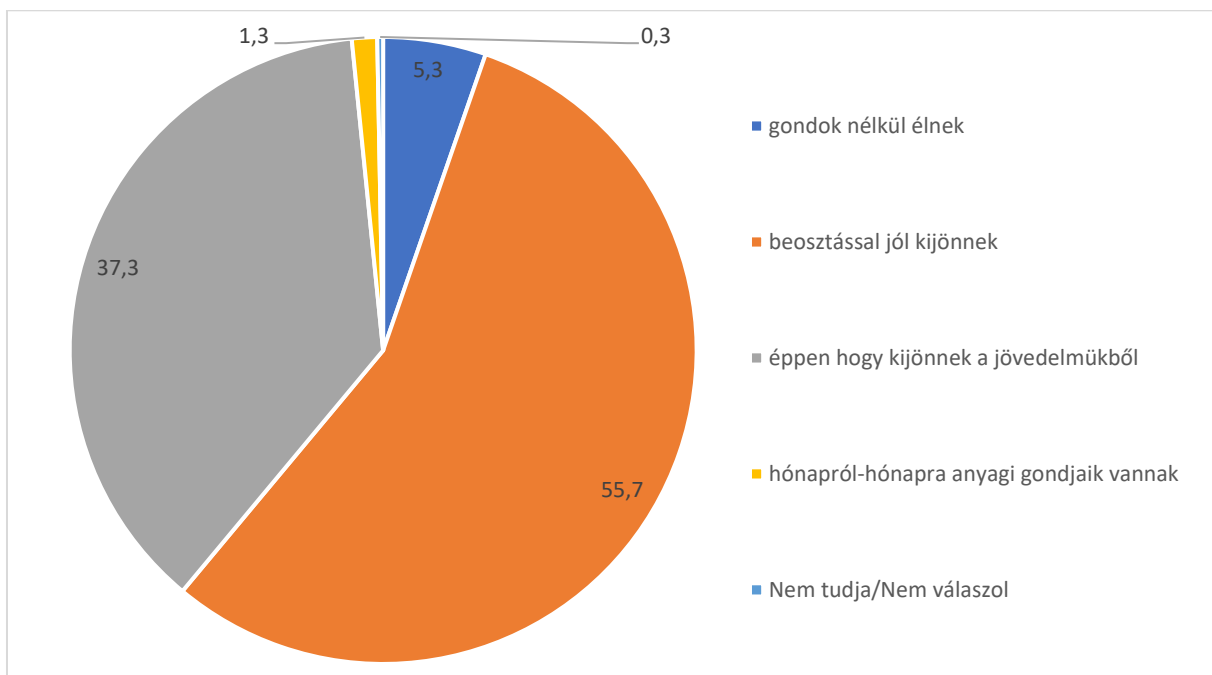
A kerületi fiatalok érdeklődési körének, szokásainak felmérése érdekében Önkormányzatunk 2025. évben átfogó ifjúságot érintő kutatást készítettett, annak érdekében, hogy felmérjük, hogy a kerületben élő 14-30 év közötti fiatalok mit gondolnak a pesterzsébeti életéről, milyen terveik vannak, milyen szolgáltatásokat ismernek és használnak, továbbá milyen szolgáltatások kialakítására volna szükség ahhoz, hogy a kerület a fiatal korosztály számára még vonzóbbá váljon.

Az ifjúságkutatás eredményei az alábbiak szerint alakultak.

A válaszadók 30 %-a tanulónak, 68 %-a pedig aktív dolgozónak vallotta magát, az alapfokú iskolában tanulók több, mint 90 %-a Pesterzsébeten folytatja tanulmányait, ez az arány csökken ahogy magasabb iskolai fokozatban tanul valaki. Az aktív dolgozók, több, mint a fele arról nyilatkozott, hogy a kerületben van a munkahelye, a többi válaszadó leggyakrabban a XXI., X., XIV. kerületet jelölte meg a munkahelyének elhelyezkedését illetően.

Az életkörülményeket tekintve a válaszadók 61 %-a vallotta azt, hogy gond nélkül, vagy beosztással, de jól kijönnek a havi bevételükből, ugyanakkor közel 39 % úgy nyilatkozott, hogy anyagi gondjaik vannak, hónapról-hónapra élnek vagy éppen, hogy kijönnek a jövedelmükből.

1. ÁBRA: ÖSSZESEN, HOGY ÉRZI, ÖNÖK ANYAGILAG... (AZ A HÁZTARTÁS, AHOL ÖN ÉL) (N=300, %)

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

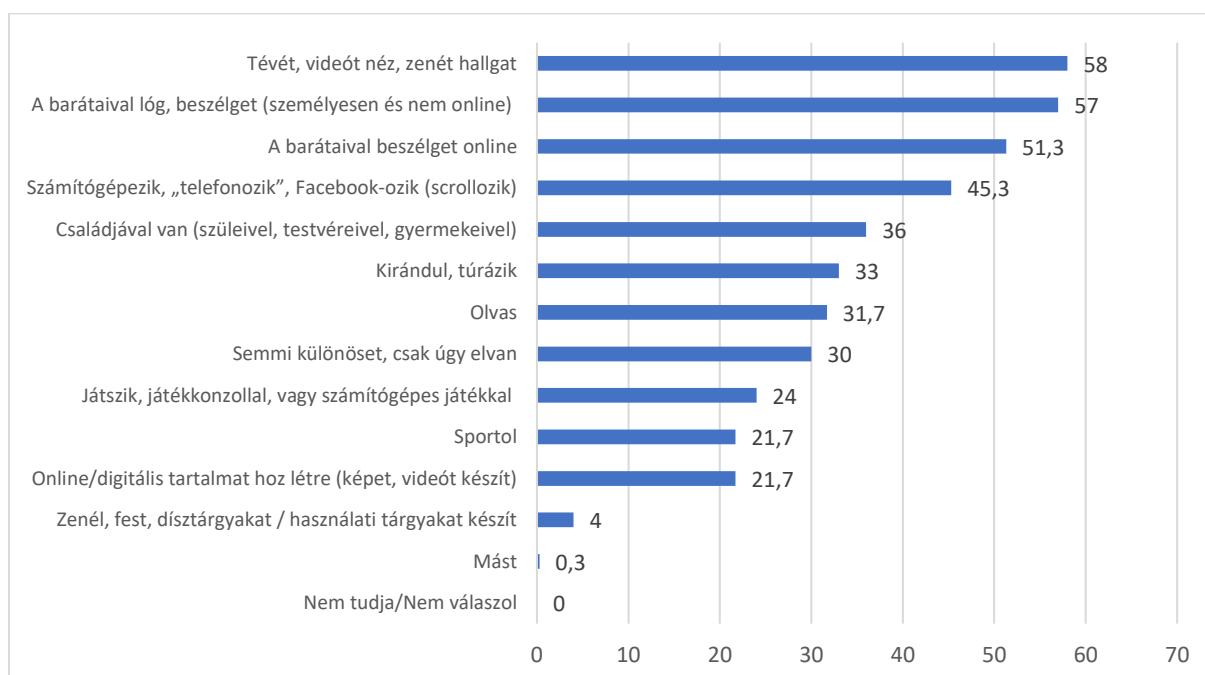
A kutatás egyik nagy témaköre a szabadidő-eltöltési szokásokra vonatkozott.

Elsőként egy előre összeállított listából kellett kiválasztaniuk a megkérdezetteknek egy vagy több szabadidős programot, amelyet leggyakrabban végeznek, amikor nincsenek iskolában vagy a munkahelyükön. A válaszok alapján két főbb motívum állapítható meg, egyrészt az online, digitális tartalmak fogyasztásának, készítésének kiemelkedő választása a szabadidő-eltöltésben, másrészt a baráti kapcsolatok fontossága és jelenléte a szabadidőben. Az online, digitális tartalmakkal kapcsolatos tevékenységek sokszínűek lehetnek, a válaszok között is több

módon kaptak ezek teret. Tévét, videót nézni vagy zenét hallgatni a fiatalok 58 %-a szokott a szabadidejében, ez lett a legtöbb választ kapott kategória a kérdőívben. Ezt szorosan követi a barátokkal személyesen eltöltött idő, melyet a megkérdezettek 57 %-a jelölt meg, valamint a barátokkal való online beszélgetés (51,3 %), amely szintén népszerű volt a fiatalok körében. Előkelő helyen szerepel még a válaszok között a számítógépezés, telefonozás, amelyet a válaszadók 45,3 %-a végez szívesen szabadidejében. Játékkonzollal vagy számítógépes játékkal 24 % játszik, online/digitális tartalmat pedig 21,7 % hoz létre szabadidős program gyanánt. Ezek az arányok visszatükrözik, hogy a XX. kerületi fiatalok szabadidő-eltöltésének milyen szerves részét képezi az online tér és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek, beleértve a barátokkal való kapcsolattartást, különböző tartalmak nézését/hallgatását vagy éppen tartalmak készítését. Így amikor a fiatalok helyzetéről gondolkozunk elengedhetetlen figyelembe venni, hogy leginkább az online felületeken elérhetőek vagy motiválhatók arra, hogy részt vegyenek bármilyen programban vagy eseményen.

Pozitív tendencia azonban, hogy a digitális tevékenységekre szánt idő mellett minden harmadik megkérdezett szokott kirándulni, túrázni (valószínűleg inkább a hétvégék alkalmával), időt tölteni a családjával, valamint olvasni is. Ugyanakkor 30 % a semmittevést is megjelölte, ötödük szeret sportolni, kevesebb mint 5 % pedig kreatív tevékenységgel szereti eltölteni a kötelezettségektől mentes idejét.

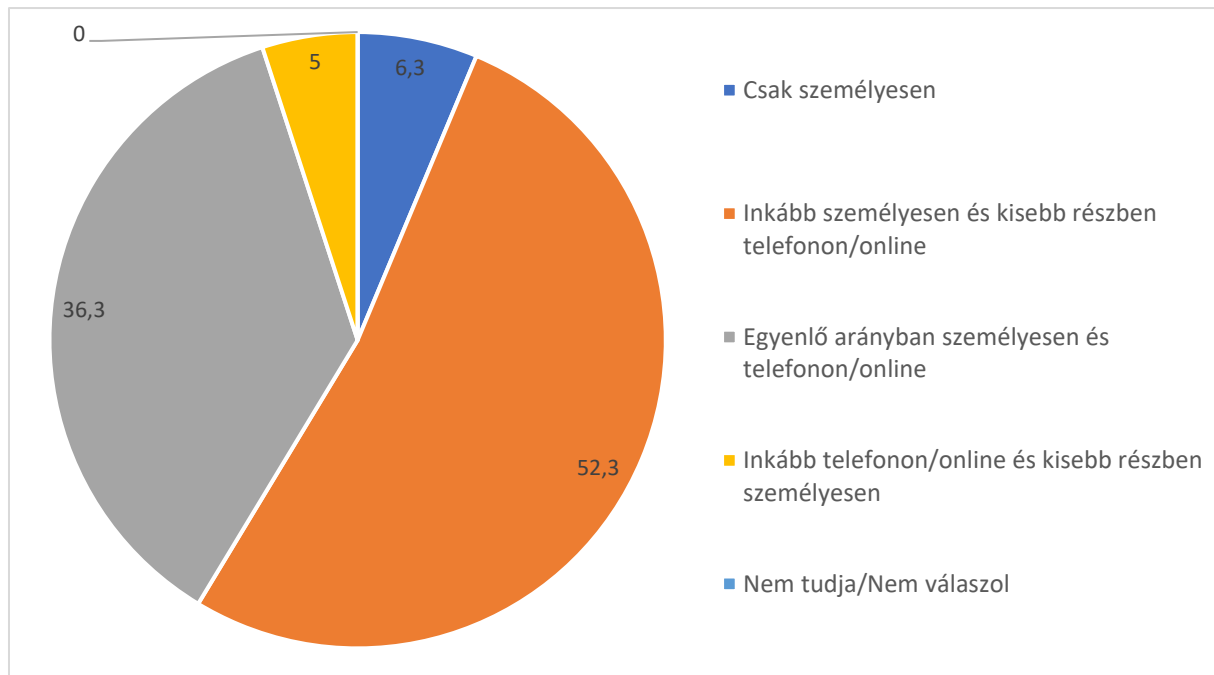
3. ÁBRA: MIT/MIKET CSINÁL LEGGYAKRABBAN A SZABADIDEJÉBEN? (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES, N=300, %)

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

A kutatás arra is kitért, hogy a válaszadók milyen módon tartanak kapcsolatot a barátokkal.

4. ÁBRA: MILYEN MÓDON TARTJA A KAPCSOLATOT A BARÁTAIVAL? (N=300, %)

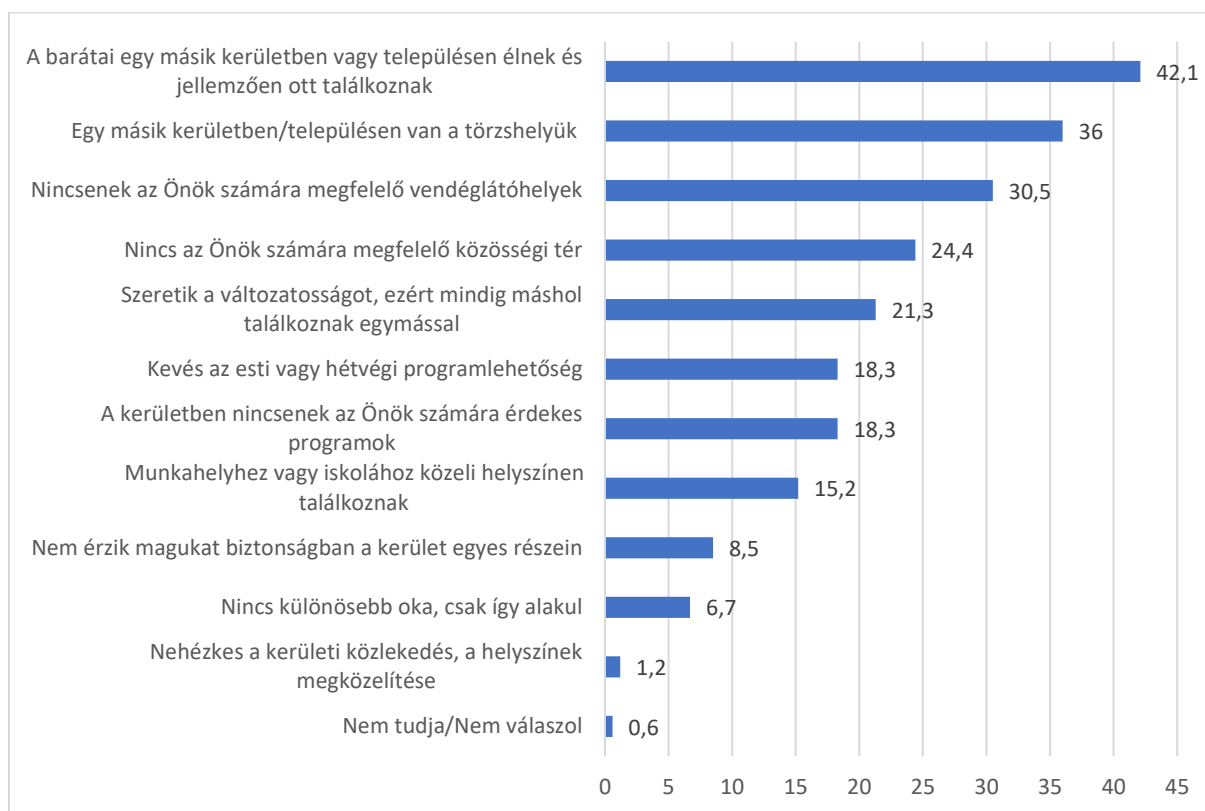

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

A megkérdezettek fele inkább a személyesen kapcsolattartási formát részesíti előnyben a barátaival és csak ezt kiegészítve jelennek meg az online vagy telefonos beszélgetések. A fiatalok további bő harmada (36,3 %) nagyjából egyenlő mértékben beszélget személyesen és valamilyen online felületen a barátaival.

Arra a kérdésre, hogy hol valósulnak meg a személyes találkozások, közel egyenlő arányban jelölték meg a XX. kerületet és másik fővárosi kerületet. A kutatás eredménye szerint, minél több baráttal rendelkezik valaki, annál nagyobb a valószínűsége, hogy másik kerületben van a találkozási pont. Arra is kitért a kutatás, hogy mi az oka annak, hogy más kerületben zajlanak ezek a baráti találkozók. Több válasz megadása is lehetséges volt. A válaszadók harmada azt mondta, hogy nincs megfelelő vendéglátóhely, ahol a baráti társaságok időt tölthetnek. 24,4 %-a a megkérdezetteknek azt válaszolta, hogy hiányzik a megfelelő közösségi tér, és közel 20% mondta, hogy kevés az esti vagy hétvégi program lehetőség vagy nincsenek érdekes programok.

5. ÁBRA: MIÉRT A XX. KERÜLETEN KÍVÜL TALÁLKOZIK INKÁBB A BARÁTAIVAL? (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES, AZOK, AKIK ELSŐSORBAN MÁS KERÜLETBEN VAGY TELEPÜLÉSEN TALÁLKOZNAK A BARÁTAIKKAL, N=164, %)

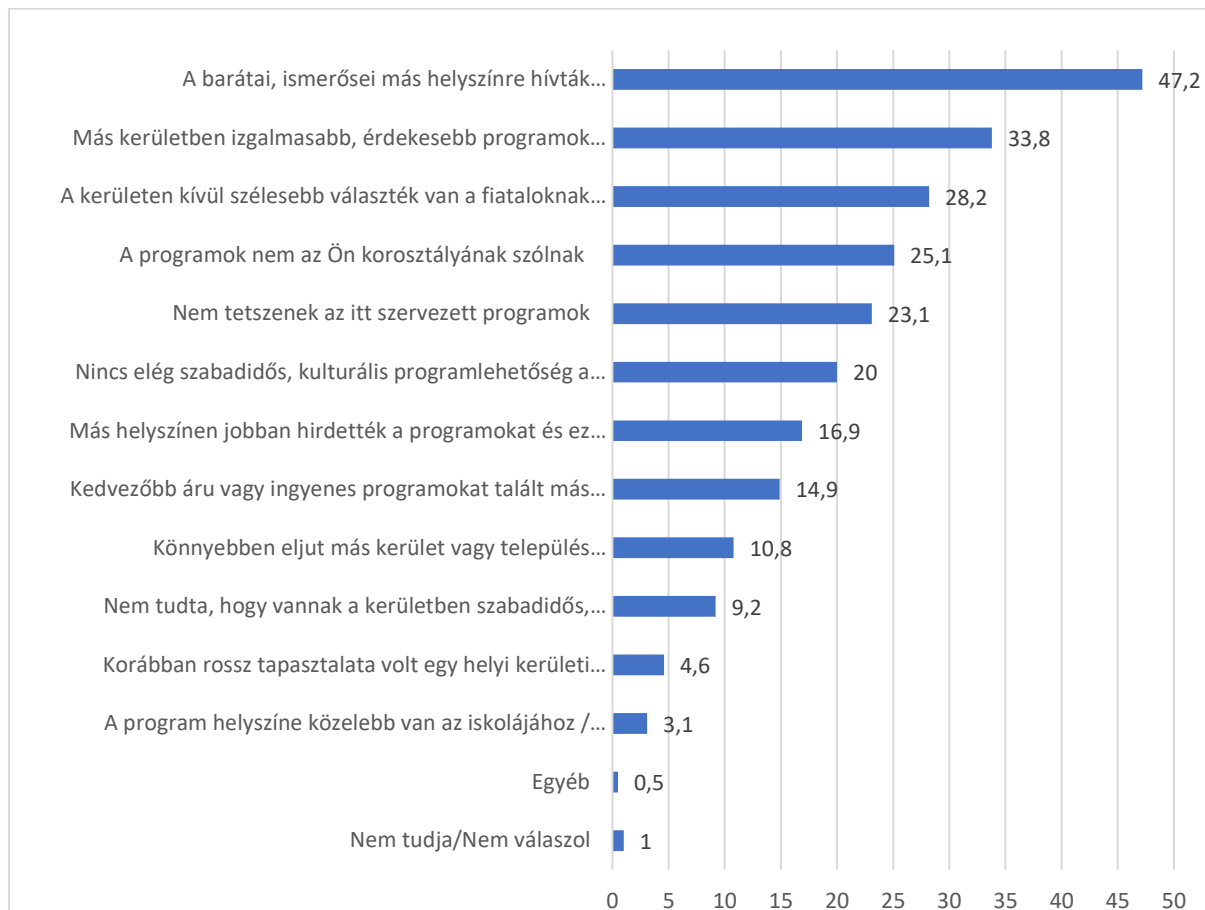

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

Arra a kérdésre, hogy hol vettek igénybe programokat a fiatalok, a válaszadók harmada válaszolta azt, hogy mindig a XX. kerületben, közel harmada mondta, hogy többnyire a XX. kerületben, viszont a válaszadók maradéka többnyire más kerületben vagy mindig más kerületben vesz igénybe programlehetőségeket. A más kerületek jellemzően a belvárosi kerületek, ahol több szórakozóhely található, több kulturális lehetőséget kínálnak az adott korosztálynak, valamint ezek a kerületek viszonylag jól megközelíthetőek tömegközlekedéssel Pesterzsébetről.

Fontos volt azt is feltérképezni, hogy azok, akik inkább vagy mindig más kerületben keresnek maguknak elfoglaltságot, annak mi lehet az oka. A válaszköznél kiugró értéket kapott az, hogy az ismerősök, barátok más helyre hívták, de a második legtöbb szavazatot kapott válasz az volt, hogy más kerületben izgalmasabb, érdekesebb programok vannak. Szintén megjelentek azok a válaszok, hogy nincsenek megfelelő programok, nincs elég kulturális, szabadidős program, illetve az is kiemelkedik, hogy máshol jobban hirdették a programokat.

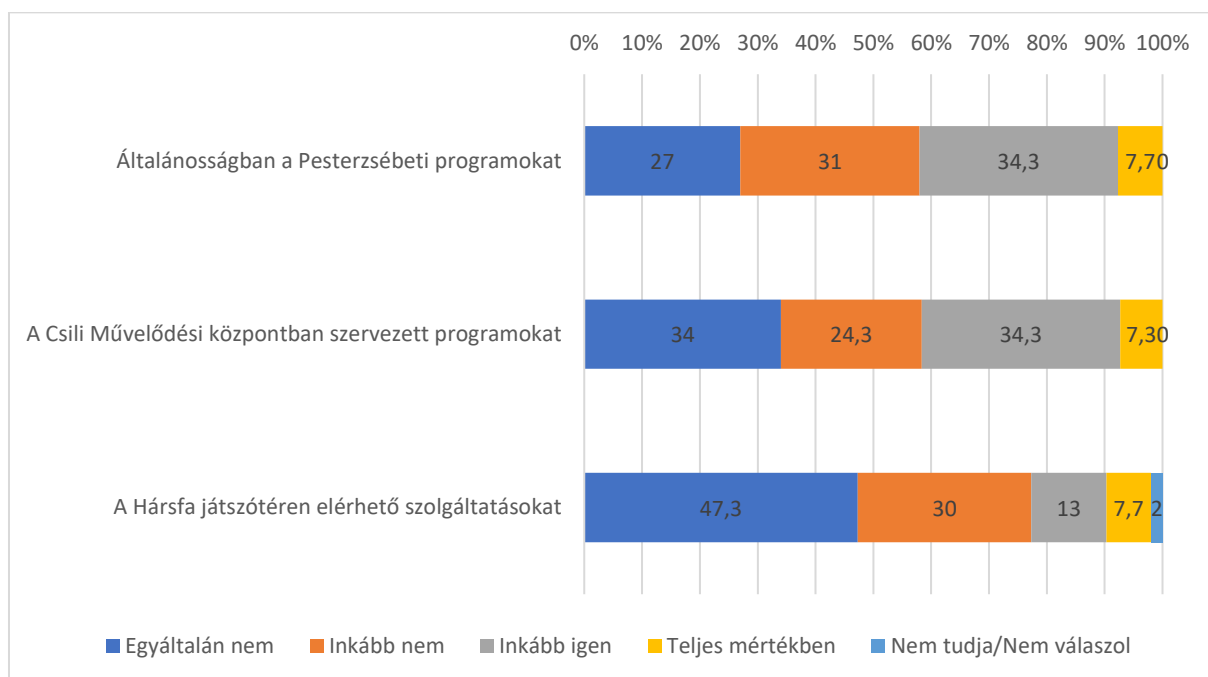
6. ÁBRA: HA A XX. KERÜLETEN KÍVÜL SZOKOTT PROGRAMOKRA JÁRNI, MIÉRT RÉSZESÍTI ELŐNYBEN EZEKET A HELYSZÍNEKET? (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES, AKIK LÁTOGATNAK XX. KERÜLETEN KÍVÜLI HELYSZÍNEKET SZABADIDŐS, KULTURÁLIS PROGRAMOK MIATT, N=195, %)

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

Adja magát a kérdés, ha más kerületek programjai jobban vonzzák a fiatalokat, illetve többek szerint más kerületek programjait jobban reklámozták, akkor mennyire ismerik a 15-30 év közöttiek a pesterzsébeti programokat. Ezzel összefüggésben a felmérés kitért arra, hogy a válaszadók általánosságban mennyire vannak tisztában az elérhető lehetőségekkel, valamint a Csili Művelődési Központ programjaival és a Család- és Gyermejkölési Központ által működtetett Hársfa játszótéren elérhető szolgáltatásokkal. A következő ábra mutatja, hogy 58% válaszolta azt, hogy egyáltalán nem, vagy inkább nem ismeri általánosságban a pesterzsébeti programokat. A Csili Művelődési Központ által szervezett programoknál hasonló az arány, viszont magasabb azok száma, akik azt vallották, egyáltalán nem ismerik azokat. A Hársfa játszótér esetében több, mint 77% egyáltalán nem, vagy inkább nem hallott a programokról. Ez utóbbit az is magyarázhatja, hogy sokkal szűkebb korosztály számára szólnak az ott rendezett programok, hangsúlyosabb a csecsemő-kisgyermekkorú érintő foglalkozások.

7. ÁBRA: MENNYIRE ISMERI ÖN A KÖVETKEZŐKET? (N=300, %)

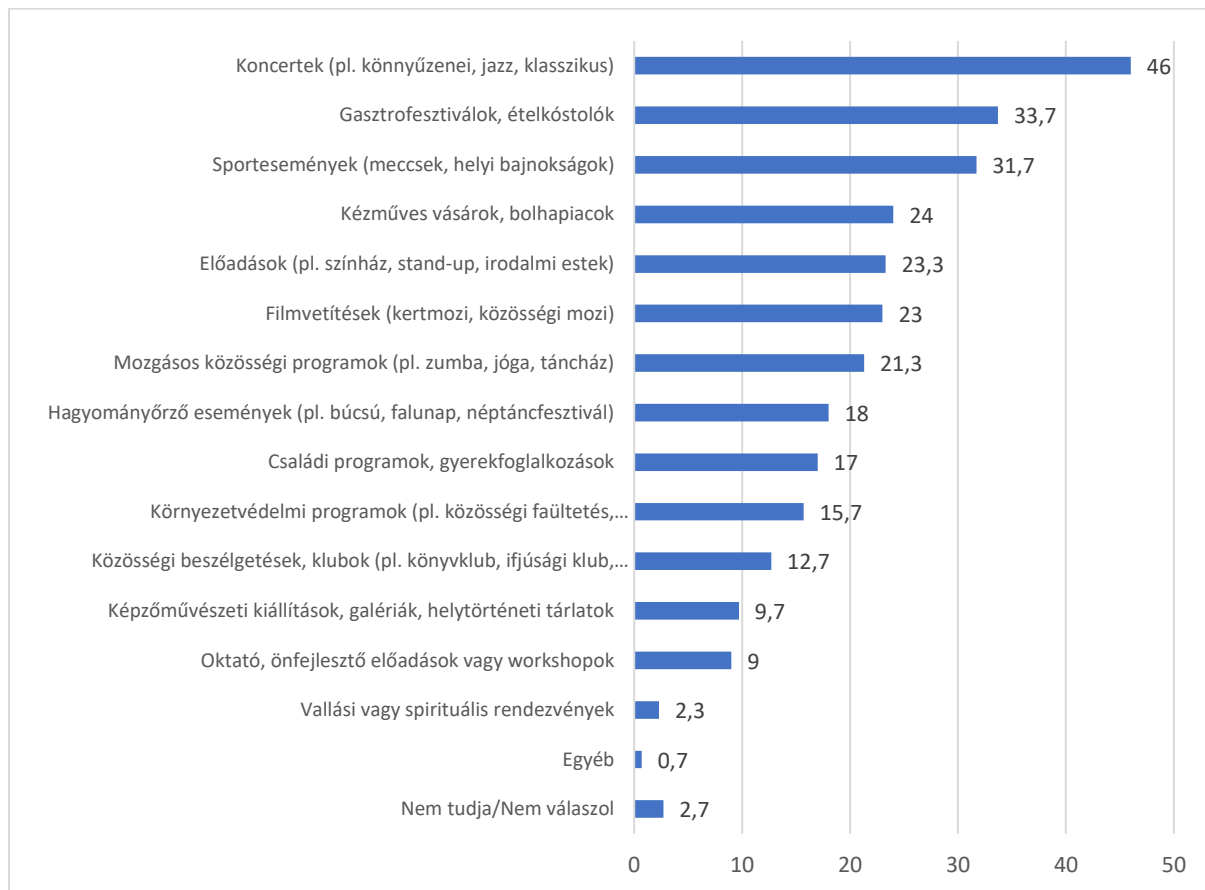
Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

Ahhoz, hogy a fiatalokat a kerületben tartsuk, tudnunk kell, milyen programokkal, szolgáltatásokkal tudjuk még vonzóbbá tenni a kerületet, hogy a ne csak az adott pillanatban, hanem hosszútávon is itt képzeljék el az életüket.

A következő ábra azt mutatja, hogy a megkérdezett 15-30 év közötti korosztály milyen programok és szolgáltatások iránt mutatna igényt. Kiugróan magas volt a válaszadók között az, aki koncerteket, gasztrofesztivált, sporteseményeket szeretne többet látni a kerületben. A kutatás alapján ezek azok a fő igények, amelyek mentén megszólíthatók a fiatalok.

Magas arányban jelölték meg az előadásokat, mint színház, stand-up, vagy a filmvetítéseket - nagy népszerűségnek örvend a kertmozi -, de a mozgásos közösségi programok is vonzóbbá tennék a kerületet.

**8. ÁBRA: KÉREM, JELÖLJE MEG, MILYEN TÍPUSÚ SZABADIDŐS
VAGY KULTURÁLIS PROGRAMOKON VENNE RÉSZT SZÍVESEN,
HA PESTERZSÉBETEN (XX. KERÜLETBEN) ELÉRHETŐK
LENNÉNEK!
(TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES, N=300, %)**

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

A XX. kerületben elérhető szolgáltatások bővítésének kapcsán egy nyílt kérdésben volt lehetőség arra, hogy a válaszadók a saját szavaikkal fogalmazzák meg, hogy milyen szolgáltatások megjelenésének örülnének Pesterzsébeten. Kiemelkedően sokan említették, hogy több sportolási lehetőségnek örülnének, mint edzőterem, vagy csoportos sportolási lehetőség, valamint kültéri pályáknak, mint foci, kézilabda vagy görkorcsolyapálya. Ezek alapján a megkérdezetteknek erős a vágy a sportolásra. A sportolási lehetőségek növelése alkalmas arra, hogy a fiataloknak a közösségbe kerülésre, valamint az egészséges életmódot is elősegíti. Előkelő helyen szerepeltek az említések alapján az új szórakozási lehetőségek bevezetése, akár szórakozóhely létrehozása vagy koncertek, fesztiválok szervezése Pesterzsébeten. A 14–30 évesek kifejezetten keresik azokat a lehetőségeket, ahol a barátaikkal tudnak szórakozni, amelynek egyik leggyakoribb módja a koncertekre vagy szórakozóhelyekre járás, amely, ha nincs a kerületen belül, akkor máshol veszik igénybe. Harmadik helyre a több vendéglátóegység iránti igény fogalmazódott meg - elsősorban éttermek és gyorséttermek iránt - ahol szintén közösen tudnának a fiatalok időt tölteni a barátaikkal, egyfajta közösségi térként is szolgálna, hiszen a fiatal korosztály tagjai előszeretettel szerveznek baráti találkozót éttermekbe, kávézóba vagy bárókba.

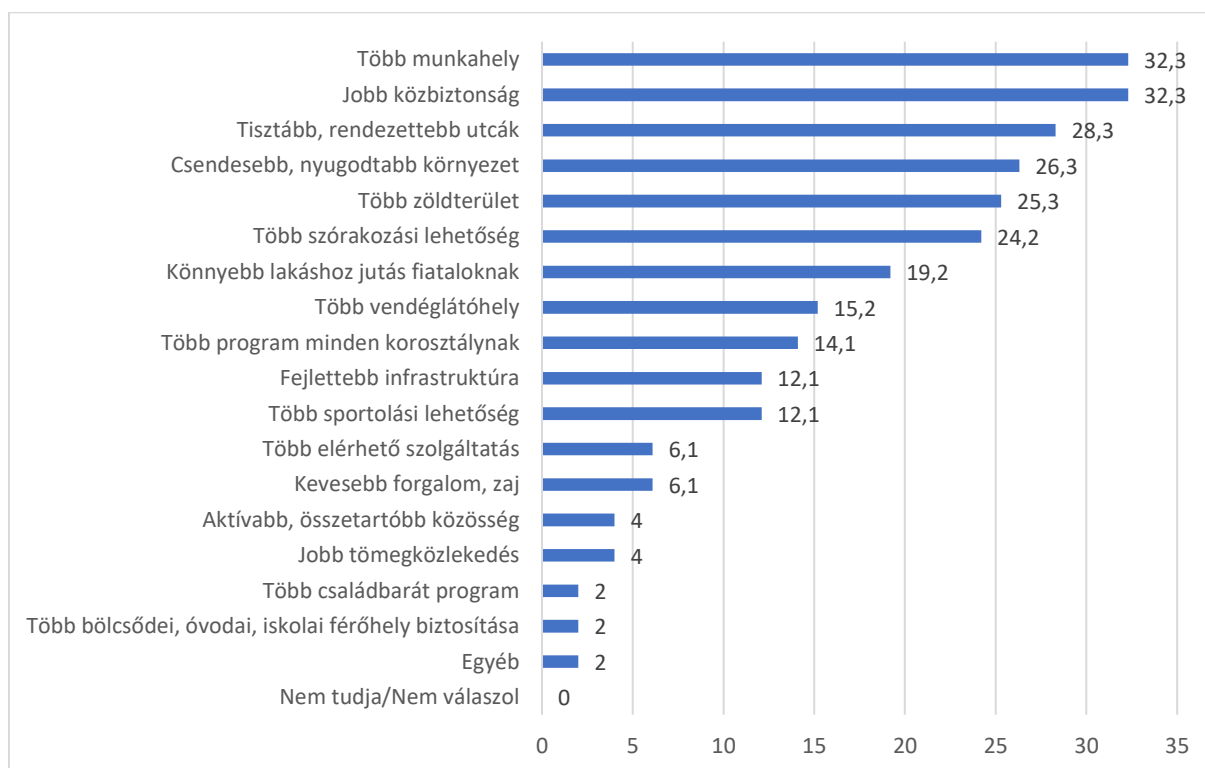
**9. ÁBRA: ÖN MILYEN SZOLGÁLTATÁSOK ELÉRHETŐSÉGÉNEK
ÖRÜLNE MÉG A XX. KERÜLETBEN? (N=173, %)**

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

A cél a kerület vonzóvá tétele, illetve megtartó erejének erősítése, ezért a kutatás megkérdezte a bizonytalan válaszadókat, illetve azokat, akik nem úgy terveznek, hogy hosszabb távon a kerületben maradjanak, hogy milyen intézkedésekkel lehetne változtatni szándékukon, mi segítene abban, hogy letelepedjenek a kerületben.

10. ÁBRA: MINEK KELLENE AHHOZ VÁLTOZNI, HOGY SZÍVESEN MARADJON HOSSZÚ TÁVON IS PESTERZSÉBETEN? (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES, AKIK NEM SZERETNÉNEK HOSSZÚ TÁVON PESTERZSÉBETEN ÉLNI, N=99, %)

Forrás: Századvég pesterzsébeti ifjúságkutatása

A megkérdezettek harmada tartja fontosnak, hogy több munkahely legyen elérhető a XX. kerületben, így csökkenne az ingázás gyakoriságának előfordulása, amely vonzóbbá tenné a kerületet a hosszútávú lakhatáshoz. Ugyanolyan arányban említették még a közbiztonság javítását is, vagyis, ha nagyobb biztonságban éreznék magukat a lakóhelyükön a fiatalok, akkor nem lenne bennük olyan erős az elvándorlás. Többen jelöltek meg olyan fejlődési tényezőket, amelyek a kerület környezeti, természeti megjelenésére vonatkoznak, mint a tisztább, rendezettebb utcák megteremtése (28,3 %), csendesebb, nyugodtabb környezet kialakítása (26,3 %), illetve több zöldterület (25,3 %) létesítése. Érdekes lehet még a programkínálat bővítését megfontolni a fiatalok kerületben tartásának érdekében, mivel a több szórakozási lehetőséget 24,2 %, több vendéglátóhely kialakítását 15,2 % és minden korosztály számára több program biztosítását 14,1 % tartaná jónak és tudná előidézni benne azt a változást, hogy a XX. kerületet válassza hosszútávú lakóhelyének.

Az elemzés során kiderült, hogy öt tényező mutatott valódi, érdemi összefüggést a hosszú távú maradási szándékkal, melyek a háztartás mérete, a szabadidő otthon töltött formái (tévésés, zenehallgatás, videózás), a szabadidős programok helyszíne, a barátokkal szervezett találkozók helyszíne, valamint a Pesterzsébeti programok általános ismertsége.

A modell közepesen jól magyarázza a fiatalok döntéseit. Az eredmények alapján a maradás vagy elköltözés valószínűségének közel felét (47,2 %) a fenti tényezőkkel lehet magyarázni.

A nagyobb családdal, kapcsolati hálóval rendelkezés növeli a maradási szándékot, továbbá nagyobb maradási szándékról számoltak be, azok, akik gyakrabban vesznek részt XX. kerületen belül szabadidős, kulturális programokon, így a más helyszíneken való szórakozási lehetőségek preferálása pont az elköltözési szándékot mozdította elő.

A barátokkal való találkozók helyszíne is hasonlóan hatott a maradási vagy költözési szándéokra. Ha többségében másik kerületben vagy településen találkoznak a fiatalok a barátaikkal, akkor kisebb esély mutatkozik arra, hogy a XX. kerületben akarjanak letelepedni. Ugyanígy, ha Pesterzsébeten belül találkoznak jellemzőbben a barátaikkal, abban az esetben a kerület vonzóbb végleges lakóhelynek jelenik meg előttük. Ez a két tényező mutatja, hogy a helyi programokon való részvétel vagy szolgáltatások, vendéglátóhelyek látogatása a barátokkal milyen erős hatást gyakorol arra, hogy Pesterzsébetre, mint jövőbeli lakóhelyre is tekintsenek a fiatalok. Ennek oka nagy valószínűséggel az, hogy a XX. kerületi programokra, rendezvényekre járó fiatalok jobban kötődnek a kerülethez, illetve az ott élő közösséghez, amely növeli a maradási szándékukat.

Végül a legerősebb hatást a XX. kerületben élésre a Pesterzsébeti programok általános ismerete jelentette, minél jobban tisztában van valaki a XX. kerületben elérhető programokkal, annál nagyobb eséllyel szeretne hosszabb távon is a kerületben maradni. Ez az összefüggés azt jelenti, hogy a helyi programok ismerete kifejezetten magas magyarázóerővel bír a helyben maradás vagy elvándorlás kérdésére, így ez befolyásolja leginkább a jövőbeli lakóhely megválasztásának helyszínét. Ha a fiatalok jól ismerik a kerületben elérhető programokat és lehetőségeket, erősebbnek érzik a kötődésüket Pesterzsébethez, és nagyobb eséllyel maradnak helyben hosszabb távon is. A programok ismerete azt az érzést is erősíti a fiatalokban, hogy számtalan lehetőségük van a szabadidejüket a lakóhelyükön eltölteni, így kívánatosabbnak tűnik számukra a XX. kerületben élés.

Összességében a pesterzsébeti fiatalok maradási szándékát elsősorban a közösséghez és a helyi lehetőségekhez való kötődés alakítja. Azok, akik ismerik és igénybe is veszik a kerületi programokat, sokkal inkább látják Pesterzsébetet jövőbeli otthonuknak. Ezért a fiatalok helyben maradását erősítheti, ha széles körben tájékoztatást kapnak a helyi programokról, és lehetőségük nyílik bekapcsolódni a kerületi közösségi életbe, amely által megtapasztalhatják a „Pesterzsébeti identitást”.

VIII. Javaslatok, célok

A kutatás eredményei alapján megállapítható tehát, hogy a nagyobb baráti társasággal rendelkező fiatalok mutattak nagyobb mobilitási szándékot a szórakozási lehetőségek és a barátaikkal való találkozások vonatkozásában. Ezt az eredményt az eltérő kerületekben vagy településeken élő barátok jelenléte okozza, így nem meglepő módon a kisebb baráti körrel rendelkezők erősebb kötődéssel bírnak a XX. kerületi programokkal kapcsolatban. Szabadidő eltöltése tekintetében megállapítható az online/digitális tevékenységek nagy térhódítása, legyen az akár tartalomfogyasztás, akár tartalomgyártás.

A kutatás egy másik megállapítása, hogy a fiatalok körülbelül fele nem ismeri a XX. kerületben elérhető programokat, szabadidő eltöltésére alkalmas helyszíneket, amely tovább növeli annak valószínűségét, hogy más kerületekben választanak szabadidős programokat.

A válaszok alapján több edzőteremre lenne igény, valamint a csoportos mozgásformák létrehozását is támogatnák a fiatalok, mint például a tánc vagy a jóga, illetve sportrendezvényeknek is örülnének a megkérdezettek. További gyakran említett programigény a szórakozási lehetőségek bővítése, mint koncertek, gasztrofesztiválok szervezése vagy új szórakozóhelyek létesítése a kerületben.

A szociális kapcsolatok megléte mellett a pesterzsébeti programokon való részvétel, valamint a nagyobb létszámú háztartásban élés ténye is erősíti a XX. kerületben való letelepedési szándékot. A kerületből elvágódó fiatalok válaszai alapján több pesterzsébeti munkahely létesítése, nagyobb közbiztonság megteremtése, valamint rendezettebb, tisztább utcák biztosítása segíthetnék elő a fiatalok helyben maradását.

A fentiek figyelembevételével **az alábbi intézkedések javasoltak:**

Rövidtávú intézkedések:

- **Ifjúsági fórum létrehozása**, melynek keretében valódi párbeszéd alakulhat ki a kerületben élő fiatalok és a városvezetés között. Ezekon a fórumokon a fiatalok javaslatokat fogalmazhatnak meg a döntéshozók felé a kerületi kötődésükkel kapcsolatban, elmondhatnak, hogy milyen intézkedések erősíthetik a kerületi jövőképüket, bevonva ezzel őket a döntéshozatalba. Az ifjúsági fórum működési keretének meghatározása.
- Az ifjúság bevonása a **környezetvédelmi szemlélet formálásba**.
- **Szükséges a több felületen történő tájékoztatás** a kerületi szolgáltatások tekintetében. A programokat nem csak a megállóban kihelyezett hirdetőablákon, az önkormányzat honlapján és a Facebook oldalán szükséges közzétenni, hanem ajánlott egyéb közösségi média felületeken is megjeleníteni, mint Tiktok, Instagram stb., továbbá hírlevelek formájában értesíteni a feliratkozókat az aktuális programokról, lehetőségekről. Fiatalok bevonása a médiatartalmak gyártásába.
- A kerületi iskolák tekintetében a **diákönkormányzatok együttműködésre történő ösztönzése**, az ifjúsági fórumba való bevonásuk, valamint a fővárosi diákközgyűléssel való összekapcsolás.
- **Aktív részvétel az ifjúsággal kapcsolatos fórumokon, munkacsoport üléseken, illetve konferenciákon**.
- A sporttal kapcsolatos igényekre reagálva célszerű az önkormányzat honlapján olyan „fűl” – de akár egy külön profil létrehozása a közösségi médiában – amely összegyűjti a kerületben működő anyagi ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető szolgáltatásokat, illetve azokat a lehetőségeket, amelyek ingyen, a köztereken állnak rendelkezésre. A felületre feltölthetők lennének a pesterzsébeti sporttal kapcsolatos egyéb események,

hírek, tájékoztatók. A projekt a „**Pesterzsébet Mozog!**” elnevezéssel gyűjtené össze a kerületi lehetőségeket.

- A diákolimpiai rendszer keretén belül továbbra is szükséges **megszervezni a kerületi diákolimpia és egyéb korosztályos kerületi sportversenyeket, csapat sportversenyeket.**
- A **kerületi pénzbeli ellátásokról szóló tájékoztató anyagok intenzívebb közzététele**, amely segíti a kerületben élő fiatalokat informálását a támogatási lehetőségekről.
- A **jelzőrendszer működésének fejlesztése: szakmai fórumok szervezése**, a meglévők fenntartása és rendszeresítése, továbbá olyan **szakmai konferenciák**, alkalmak megszervezése, ahol a célcsoporttal foglalkozó szakemberek tudják az ismereteiket szélesíteni, valamint kérdéseikre választ kaphatnak.
- A **fiataloknak szóló pályázatok fenntartása**, az anyagi lehetőségek függvényében **további pályázatok és támogatások, esetleg ösztöndíjprogram bevezetése** (művészettámogatása, kiemelt versenyeken való eredményes részvétel stb.).
- A Kábítószerügyi Egyeztető Fórum bevonásával a **digitális világ** negatív következményeinek fókuszba helyezése, valamint a preventív, edukatív programok erősítése az oktatási-, nevelési intézményekben, a szakemberek és a civil lakosság számára. A témával kapcsolatos fórumok, konferenciák szervezése.
- A „**szülők akadémijának**” megszervezése, melynek keretében szakemberek, illetve a gyermekeket, fiatalokat érintő témákkal kapcsolatos előadók kerülhetnek meghívásra.
- A „**Fiatalközpont Utcája**” elnevezésű a Pesterzsébeti Múzeum által lebonyolított esemény rendszeres megszervezése, amely során a kerületben tevékenykedő fiatal művészek mutathatják meg alkotásaikat a „Kosuti”-ban.
- A **környezettudatosság erősítése** a fiatalok körében, akár pályázatok mentén (projektek, rajz stb.), az ifjúsági fórum egyik témájaként, edukációs napok keretében szervezett interaktív előadásokkal, gamifikált technikákkal.
- A meglévő önkormányzati lakásállományból kerülhetnek elkülönítésre a fiatal párok számára olyan ingatlanok, amelyek „**Fecske-lakásként**” tudnak működni, ezzel is csökkentve a lakhatási válságot. Ezzel összefüggésben célszerű felkutatni azokat a pályázatokat, amelyek forrásokat biztosíthatnak az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok felújítására. **A Fecske-lakások igénybevétele, valamint az abból való továbbélés komplex szakmai program kidolgozását követeli meg.**

Középtávú intézkedések:

- A **Pesterzsébet Kártya** kedvezményeit ki lehetne terjeszteni a fiataloknak szóló programokkal, illetve olyan szolgáltatásokkal, melyek a kerületben tartaná az adott korcsoportot és a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönöznék őket (kedvezményes kondibérlet, kedvezményes jegyvásárlás a helyi kulturális programokra, kedvezmény bizonyos gyorséttermekben).
- Olyan **közösségi tér létrehozása**, amely alacsonykültségű szolgáltatásként működne a kerületben. A közösségi teret látogató fiatalok számára - az alapvető szabályok betartása mellett - lehetőség nyílna egy szabadabb, elvárásoktól mentes helyen eltölteni a szabadidejüket. A közösségi teret célszerű a városközpontban (pl.: Csili Művelődési Központ épülete), vagy egy jól megközelíthető szabadterrel is rendelkező épületben kialakítani. A közösségi térben dolgozó szakemberek elsősorban ifjúsági segítők, szociális szakemberek, akik a programok kidolgozása és lebonyolítása mellett az egyéb, mentális és szociális kérdésekben is segítséget tudnak nyújtani a fiatalok számára. Szükséges megvizsgálni a jelenleg is működő szolgáltatásokat, illetve azok fejlesztési, bővítési lehetőségeit, mint például a Hársfa Játszóter. Együttműködés kialakítása a Cirip Klubbal, valamint a Pesterzsébeti Múzeum bevonása.

- Szükséges több **fesztiváljellegű szabadtéri program**, ahol teljesülhetnek a fiatalok gasztronómia vagy a zene területét érintő elvárásai. Javasolt egy speciális pesterzsébeti ünnep bevezetése (mint például városünnep), melyen egy hétvégi rendezvénysorozat keretében kitelepülések (étel, ital, információ) mellett ismert fellépők szórakoztathatják az érdeklődőket (helyszín a Kosuti vagy a Dunapart).
- A **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum jelenlétének megerősítése az oktatási- és nevelési intézményekben**, egységes prevenciós folyamatok megalkotása és alkalmazása, valamint a szülői kompetenciák erősítése a függőségekkel – beleértve a digitális függőséget is - kapcsolatos témákban, illetve plakátkampány és figyelemfelhívó akciók szervezése.
- Évente legalább egy alkalommal javasolt egy **nagy sportág választó nap megszervezése**, melynek keretében a Pesterzsébet közigazgatási területén működő egyesületek, illetve szakágak mutatkozhatnak be és az odalátogatók térítésmentesen próbálhatnak ki az adott sportágat.
- A kerületben az **önkéntes munka** szervezetté tétele, melynek során a fiatalok is részt vállalhatnak a közösség érdekében végzett tevékenységekben. A kerületi **civil szervezetekkel való kapcsolattartás erősítése**, összehangolása az önkéntes munkával.
- A **közbiztonság erősítése érdekében** több lakossági fórum szervezése, a szakmai szervezetek számára rendszeres egyeztető megbeszélések tartása.
- A Fecske-lakásokból kikerülő fiatalok támogatása, költségvetés függvényében egyszeri 1-2 000 000 Ft-os támogatás lehetőségének vizsgálata.

Hosszútávú intézkedések:

- **Kerületi applikáció létrehozása**, melyen megjelennek az aktualitások, esetleg kedvezményeket is igénybe lehetne venni ezen a felületen keresztül.
- A fiataloknak szóló közösségi tér szolgáltatásának kibővítése: a klub jelleg mellett **tanodai szolgáltatás** is helyet kaphatna az adott intézményben, melyben nem csak kognitív, de mozgásos fejlesztést is lehetne tartani, valamint javasolt megvizsgálni **Biztos Kezdet Gyerekház** létrehozását is.
- **Fecske-lakások építése**, annak érdekében, hogy a fiatalokat érintő lakhatási válság enyhüljön.
- Javasolt megvizsgálni az olyan **szolgáltatások bevonására vonatkozó lehetőségeket**, amelyek a fiatalok szórakozási lehetőségeit biztosítja, mint kávézó, zenés-táncos szórakozóhelyek, mozi stb. Javasolt megvizsgálni a bevonható épületek kedvezményes bérbeadását, az idevonatkozó adók mérséklésének lehetőségét, pályázati rendszer kialakítását stb.